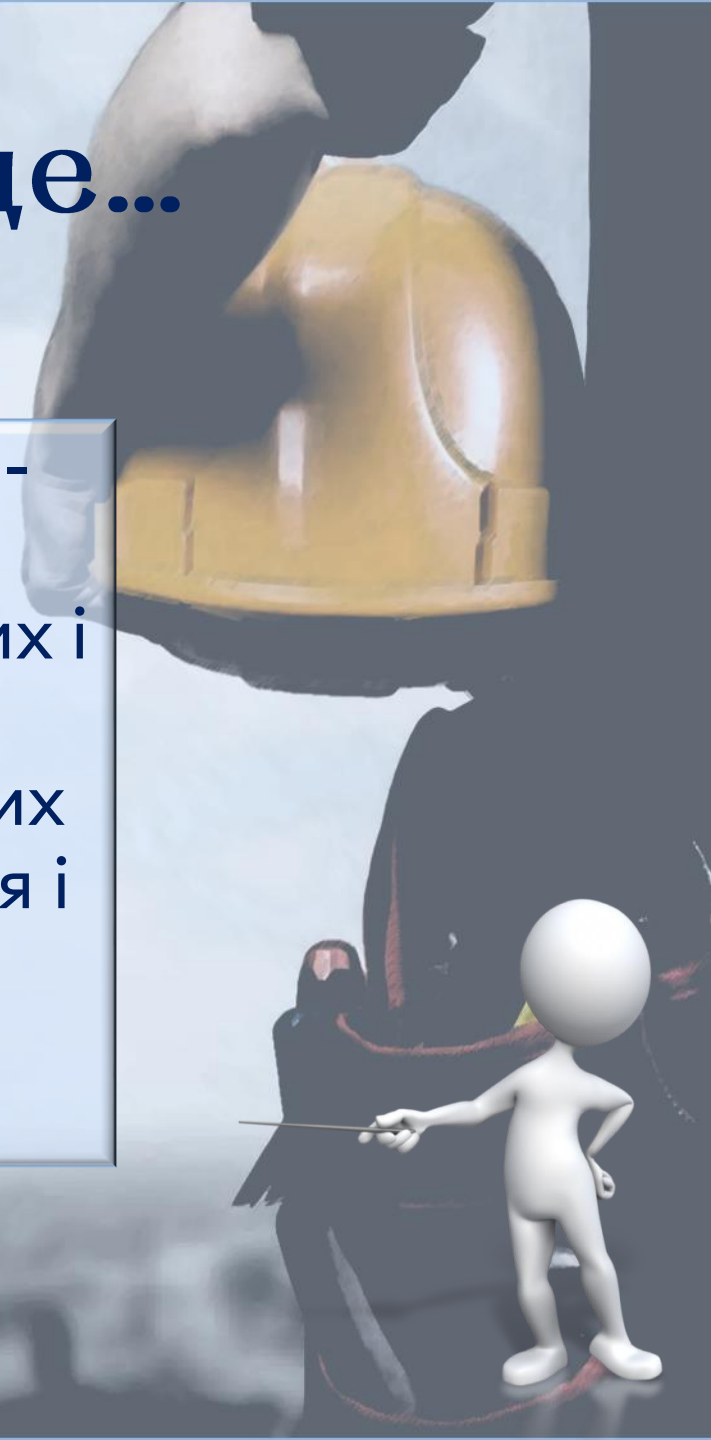

**Формула безпеки
праці: знання,
відповідальність, дія!**

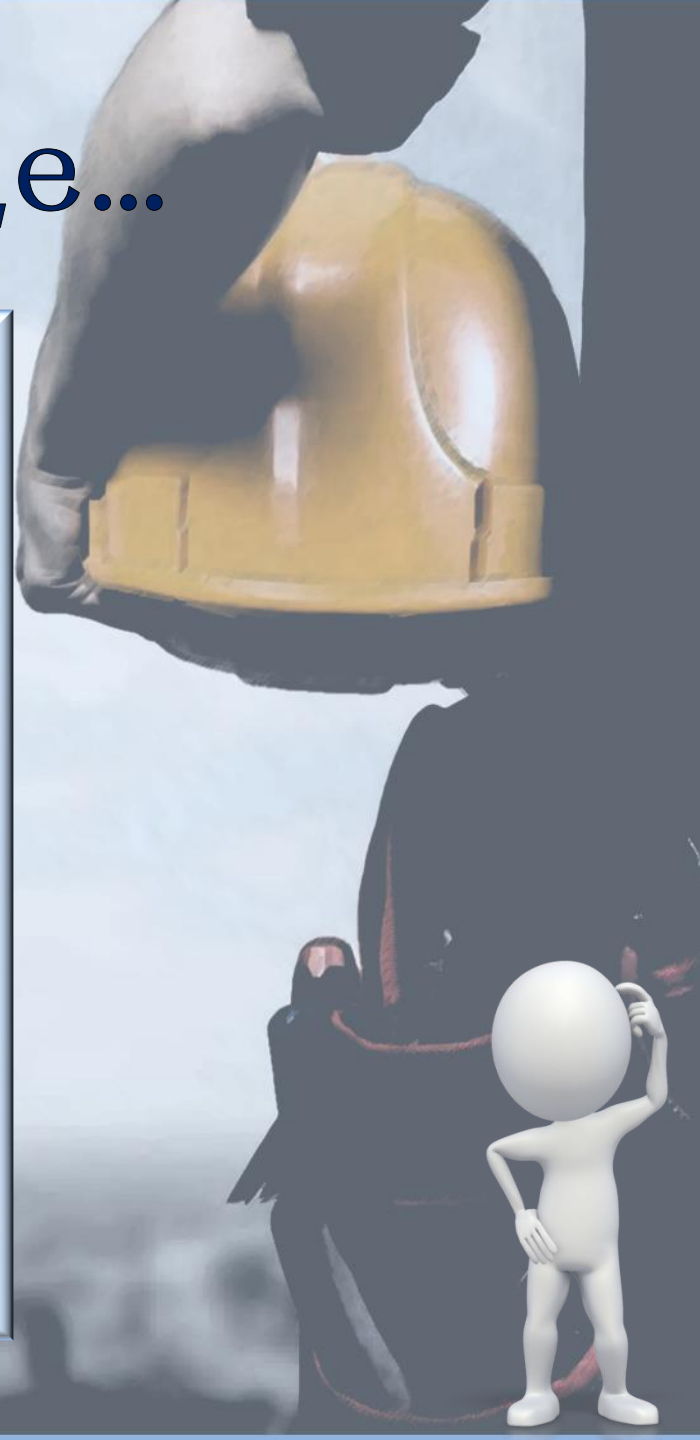
Охорона праці – це...

система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності

Охорона праці – це...

сфера, яка стосується практично кожної людини, що працює в офісі, торговому або промисловому підприємстві, на виробництві чи будь-яких інших об'єктах господарювання. Без виконання законодавчих вимог неможливо розпочати роботу в новій компанії, а порушення правил спричинить притягнення до адміністративної чи навіть кримінальної відповідальності

Як все починалось...

Історія Всесвітнього дня охорони праці бере початок від Дня вшанування пам'яті працівників, які загинули на роботі, вперше відзначеного американськими та канадськими робітниками у 1989 році.

У 1996 році Міжнародна організація праці підтримала ініціативу Міжнародної конфедерації вільних профспілок щодо визнання **28 квітня Всесвітнім днем охорони праці**, і офіційно він відзначається з 2003 року

Щороку МОП визначає девіз Всесвітнього дня охорони праці, що відображає актуальні виклики у сфері безпеки та гігієни праці

Девіз Всесвітнього дня охорони праці 2026 року:

«Сприятливе психосоціальне робоче середовище: шлях до процвітання працівників та сильної організації»

Основний акцент теми зроблено на важливості ментального здоров'я працівників, протидії стресам та професійному вигоранню

Ключові аспекти сприятливого середовища:

- **Психосоціальний комфорт:** мінімізація стресу, професійного вигорання, підтримка персоналу;
- **Культура довіри:** відкрите спілкування в колективі, запобігання конфліктам;
- **Справедливість:** рівний розподіл навантаження, прозора система мотивації;
- **Безпека та стійкість:** створення безпечних умов праці, де працівник відчуває себе захищеним

Охорона праці в Україні

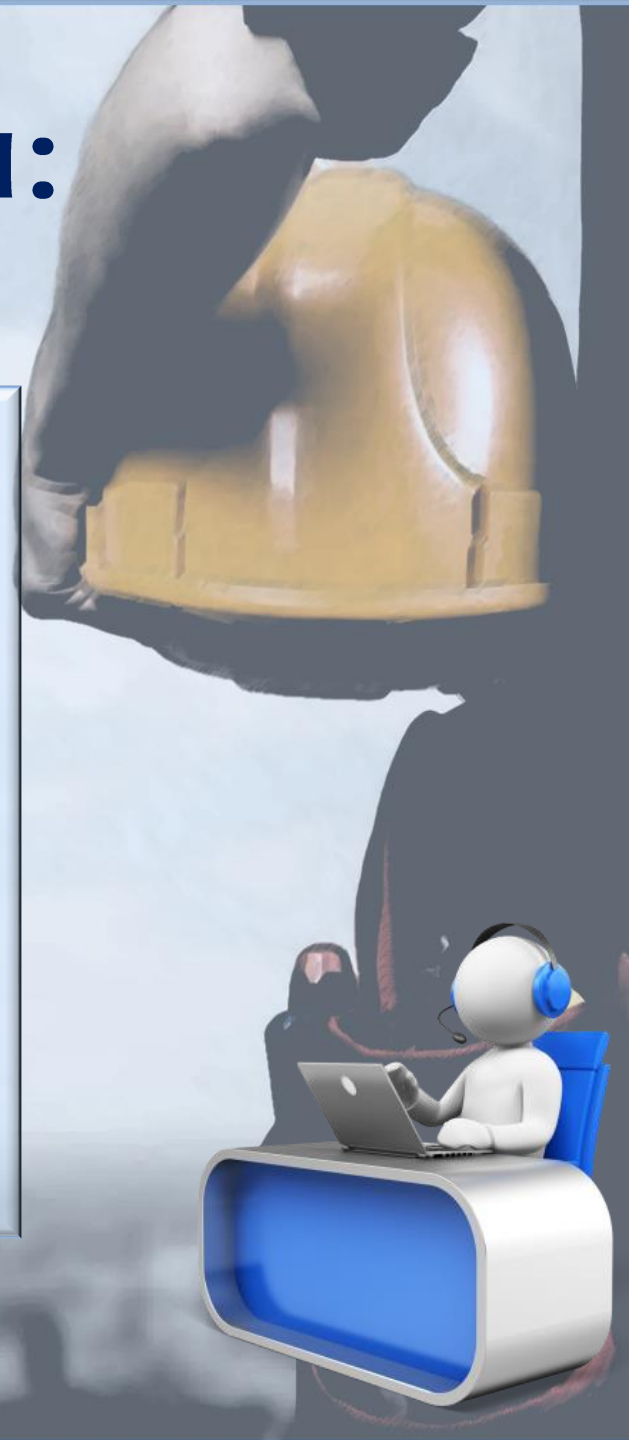
Правові аспекти:

- законодавство України, що регулює відносини у сфері охорони праці
- нормативні акти, стандарти та правила безпеки на виробництві
- права та обов'язки роботодавців і працівників у цій сфері

Технічні аспекти:

- забезпечення безпеки обладнання, машин та механізмів
- організація безпечних робочих місць
- використання засобів індивідуального захисту

Організаційні аспекти:

- проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці
- організація медичних оглядів працівників
- розслідування нещасних випадків на виробництві
- проведення атестації робочих місць

Гігієнічні аспекти:

- контроль за шкідливими виробничими факторами (шум, вібрація, пил тощо)
- забезпечення належних санітарно-побутових умов
- профілактика професійних захворювань

Основні принципи охорони праці:

- пріоритет життя та здоров'я працівників
- відповідальність роботодавця за створення безпечних умов праці
- участь працівників у вирішенні питань охорони праці
- соціальний захист працівників, постраждалих на виробництві

У сучасному світі дуже важливо створювати безпечні умови праці на всіх підприємствах, незалежно від їхньої форми власності. Це можливо завдяки впровадженню технологій, які не шкодять здоров'ю працівників.

За даними Міжнародної організації праці, щороку у світі близько 2,3 мільйона людей помирають через нещасні випадки на роботі або через хвороби, пов'язані з роботою. Це приблизно 6000 смертей щодня.

Крім того, щороку у світі стається близько 340 мільйонів виробничих травм і 160 мільйонів випадків професійних захворювань.

Найнебезпечніші сфери роботи, де найчастіше трапляються смертельні нещасні випадки:

• транспорт, склади, пошта та кур'єрська служба

найбільше смертей: 100 осіб (24%)

• будівництво – 57 загиблих (14%)

• керівники – 42 загиблих (10%)

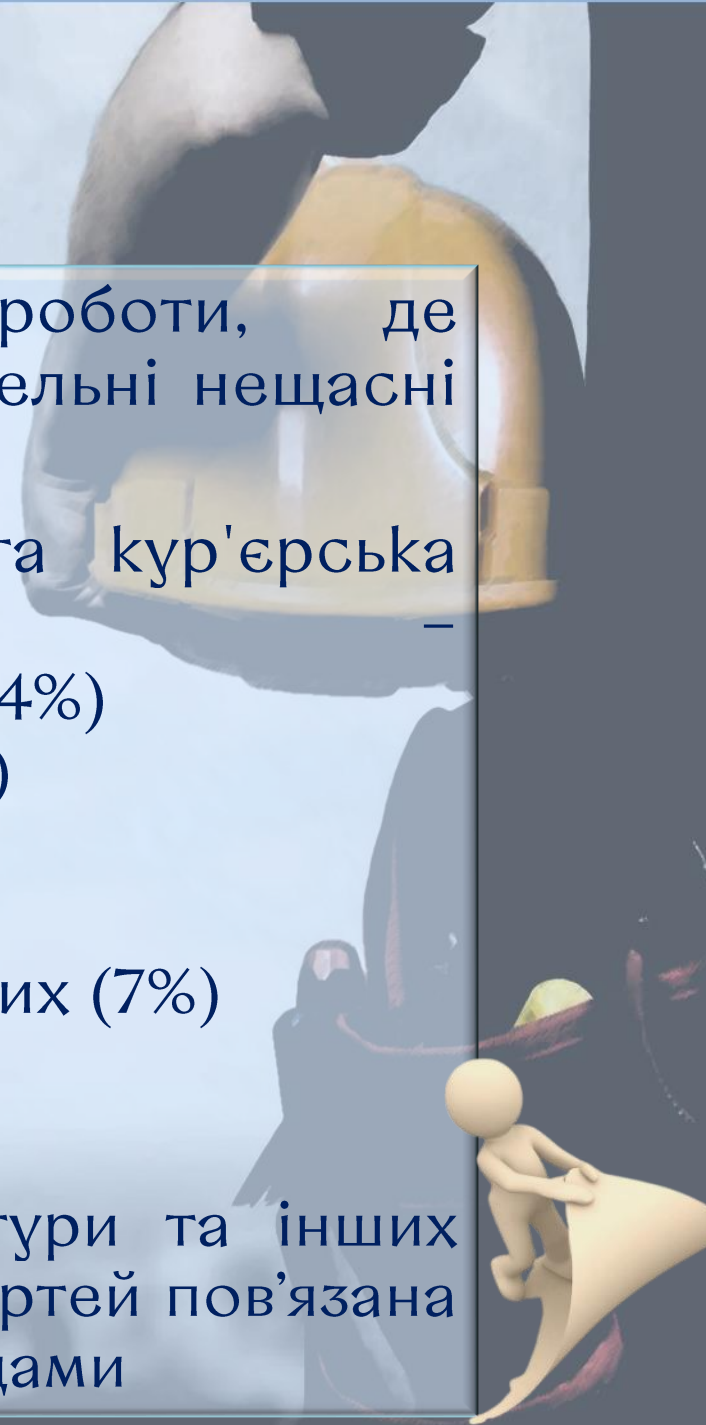
• електрики – 30 загиблих (7%)

• агропромисловість – 27 загиблих (7%)

• слюсарі – 25 загиблих (6%)

• шахтарі – 23 загиблих (6%)

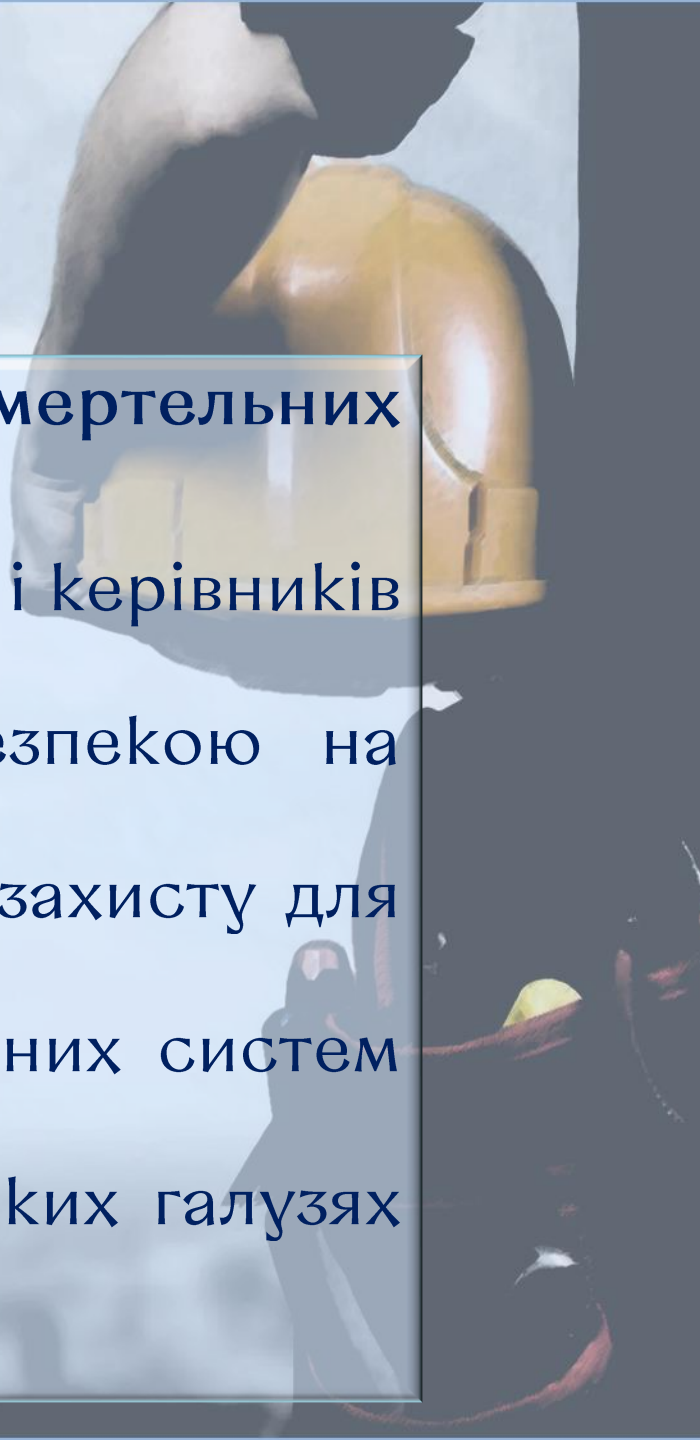
У сфері освіти, медицини, культури та інших соціальних закладах половина смертей пов'язана з дорожньо-транспортними пригодами

Причини великої кількості смертельних нещасних випадків на роботі:

- погана підготовка працівників і керівників з питань охорони праці;
- недостатній контроль за безпекою на робочих місцях;
- брак засобів індивідуального захисту для працівників;
- повільне впровадження сучасних систем безпеки на підприємствах;
- застаріле обладнання – у деяких галузях воно зношене на 80%.

За даними проведеного аналізу виробничого травматизму, можна зробити висновок:

- найбільше травм отримують працівники з досвідом роботи, а не новачки. Це говорить про те, що навчання з охорони праці на підприємствах проводиться недостатньо ефективно;
 - найвищий рівень травматизму – серед людей віком 50-59 років;
 - переважно травмуються чоловіки – 70% всіх постраждалих. Жінки становлять лише 30%;
 - ця пропорція не змінюється вже багато років, навіть попри загальне зменшення кількості травм.
-

Закон України «Про охорону праці»

Це основний закон, що визначає правові, соціально-економічні, організаційно-технічні та лікувально-профілактичні заходи з охорони праці. Він встановлює права та обов'язки роботодавців і працівників у цій сфері.

Кодекс законів про працю України:

Містить розділ, присвячений охороні праці, де регулюються питання робочого часу, відпочинку, пільг та компенсацій за роботу в шкідливих умовах.

Інші нормативно-правові акти:

Це численні постанови, накази, стандарти та правила, що деталізують вимоги з охорони праці для різних галузей та видів робіт.

Основні принципи охорони праці в Україні:

- пріоритет життя та здоров'я працівників;
- відповідальність роботодавця за створення безпечних умов праці;
- участь працівників у вирішенні питань охорони праці;
- соціальний захист працівників, постраждалих на виробництві

Важливі аспекти:

- роботодавці зобов'язані створювати безпечні та здорові умови праці, забезпечувати працівників засобами індивідуального захисту, проводити навчання та інструктажі;
- працівники мають право на безпечні умови праці, на отримання інформації про ризики на робочому місці, на відмову від виконання роботи в разі загрози їхньому життю чи здоров'ю.

Безпека життєдіяльності

Безпека життєдіяльності це...

цілісна система знань про захищеність життя і діяльності особистості, суспільства і життєвого середовища від небезпечних факторів природного і штучного характеру. Безпека життєдіяльності охоплює пожежну безпеку, санітарно-епідеміологічний добробут, охорону здоров'я, екологічну та ядерну безпеку, запобігання надзвичайним ситуаціям, цивільний захист, безпеку руху, якість і безпечність продукції та послуг, безпеку споруд, будівель та інженерних мереж тощо.

Яка різниця між втомою та професійним вигоранням?

Однією з основних відмінностей між втомою та професійним вигоранням є те, що професійне вигорання пов'язане зі специфічною причиною – стресом на роботі, тоді як втома може виникнути через будь-яке тривале напруження або фізичне навантаження.

Відпочинок та здоровий спосіб життя – це основа запобігання втомі та професійному вигоранню.

Регулярна фізична активність, достатній сон, здорове харчування та регулярні перерви під час робочого дня можуть допомогти зберегти енергію та витривалість.

Цікаві факти з охорони праці та безпеки життєдіяльності

В Японії ведеться окрема статистика раптових смертей, пов'язаних із перевтомою на роботі. Щоб запобігти надмірному виснаженню працівників, там дозволяють короткий сон прямо на робочому місці – звісно, не протягом усього дня, але за випадкове засинання нікого не карають

Щороку на підприємствах через порушення правил охорони праці гине близько 4500 людей. Крім того, приблизно 50 тисяч осіб щорічно помирають від захворювань, спричинених недотриманням вимог безпеки під час роботи

У минулому в європейських країнах чимало працівників страждали та навіть помирали від теплових ударів. Щоб зменшити кількість таких випадків, роботодавці запровадили сієсту – перерву після обіду, під час якої працівники можуть відпочити в найспекотніший період дня, коли сонце перебуває в zenіті

Сходи. Падіння зі сходів є однією з найпоширеніших причин побутового та вуличного травматизму, особливо серед дітей та літніх людей. Несправні сходи, відсутність поручнів або необережність можуть призвести до серйозних ушкоджень

Появу першої європейської захисної каски для робітничих промислових підприємств пов'язують із відомим німецьким письменником Францом Кафкою. Дослідник творчості письменника – професор Петер Друкер вважав, що саме Кафка у 1912 році створив перший засіб захисту голови в Європі – праобраз сучасної каски, за що отримав золоту медаль від Американського товариства з безпеки праці

Найпоширенішими причинами пожеж є: необережне поводження з вогнем (у тому числі при палінні), порушення правил пожежної безпеки при експлуатації електрообладнання, електронагрівальних газових приладів, пічного опалювання, дитячі витівки з сірниками тощо.

Телефон за кермом.
Через використання
телефонів під час руху
щорічно гинуть
тисячі людей

Ожеледиця і бурульки. Через
падіння на льоду і падінь
бурульок щорічно гине кілька
сотень людей.

**Охорона праці
у Вінницькому національному
технічному університеті**

Одним із головних напрямів діяльності Вінницького національного технічного університету є реалізація конституційного права працівників на охорону їх життя і здоров'я.

Тому організація безпечних та нешкідливих умов праці – одне з першочергових завдань керівників усіх рівнів університету.

У структурі університету діють спеціалізовані підрозділи, які відповідають за ці напрями.

Кафедра безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки забезпечує викладання дисциплін, пов'язаних з безпекою життєдіяльності та охороною праці, таких як «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Цивільний захист та охорона праці в галузі». Кафедра також займається науковими дослідженнями в цих сферах та підготовкою фахівців для вищої освіти.

Відділ охорони праці відповідає за реалізацію політики університету в сфері охорони праці та цивільного захисту.

Основні завдання відділу включають розробку та впровадження системи управління охороною праці, організацію навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед співробітників та студентів, а також контроль за дотриманням відповідних норм і стандартів.

У ВНТУ розробляються інструкції з охорони праці для працівників та студентів, які регламентують правила безпечної поведінки та порядок дій у разі надзвичайних ситуацій.

Посадові особи ВНТУ постійно проходять навчання та складають іспити з охорони праці, що охоплюють законодавчу базу, надання першої допомоги, електробезпеку та інші важливі аспекти. Це сприяє підвищенню рівня безпеки та обізнаності персоналу університету.

Таким чином, ВНТУ системно підходить до питань охорони праці та безпеки, забезпечуючи відповідні умови для навчання та роботи всіх учасників освітнього процесу.

Для поглиблення
знань з предмета
запрошуємо
переглянути фахову
літературу з фондів
науково-технічної
бібліотеки

Фахова література

Батлук В. А., Гогіташвілі Г. Г. Охорона праці у будівельній галузі : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 550 с.

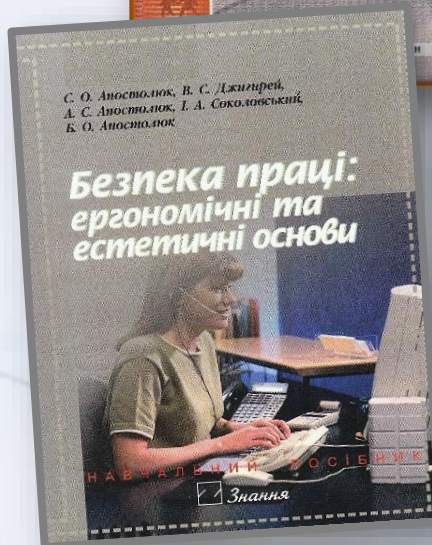
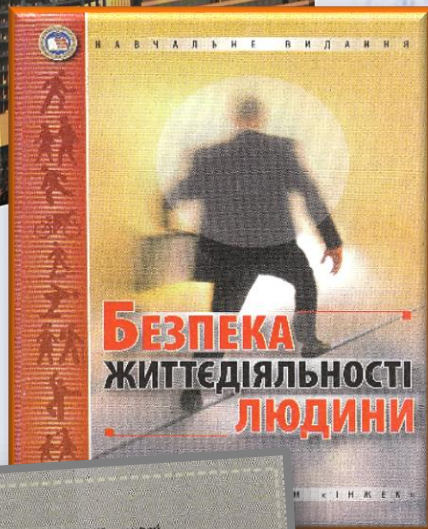
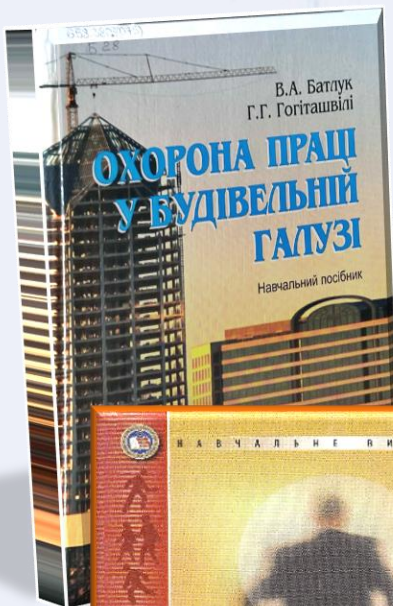
У навчальному посібнику розглянуто основні заходи з охорони праці та протипожежної профілактики, основні шкідливі чинники і засоби захисту від них. Проаналізовано основні положення законодавства України з охорони праці.

Безпека життєдіяльності людини : конспект лекцій / МОН України ; ХНЕУ ; за ред. В. В. Чубука. Харків : ІНЖЕК, 2008. 360 с.

Конспект лекцій включає теми з охорони праці, безпеки життєдіяльності в повсякденних умовах побуту та цивільної оборони. Розглядаються питання забезпечення безпеки життєдіяльності людини в умовах впливу негативних факторів виробничого, природного, побутового середовища і в надзвичайних ситуаціях.

Апостолюк С. О., Джигирей В. С., Апостолюк А. С. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи : навч. посіб. / Київ : Знання, 2006. 215 с.

Розкривається взаємозв'язок трьох дисциплін: ергономіки, технічної естетики та охорони праці. Обґрунтовуються необхідність комплексного підходу та врахування вимог безпеки виробничих процесів.

Гандзюк М. П., Желібо Є. П. Основи охорони праці : підручник / за ред. М. П. Гандзюка. 4-те вид. Київ : Каравела, 2008. 384 с.

Підручник складено відповідно до типової програми нормативної дисципліни «Основи охорони праці». Крім загальнообов'язкових питань, розглядаються соціальні та економічні аспекти охорони праці.

Гогіташвілі Г. Г., Карчевський Є. Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 367 с.

У посібнику висвітлено питання гармонізації системи управління охороною праці, що була розроблена і впроваджена в Україні. Наведено огляд міжнародного законодавства і законодавства України з охорони праці.

Дипломне проектування: розділи з охорони праці : навч. посіб. / С. О. Буракова та ін. ; за ред. С. О. Буракової. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2010. 360 с.

Викладені питання охорони праці у дипломних проектах. Наведені основні питання охорони праці та особливості використання науково-технічного тексту, які можуть бути використані для проведення практичних занять.

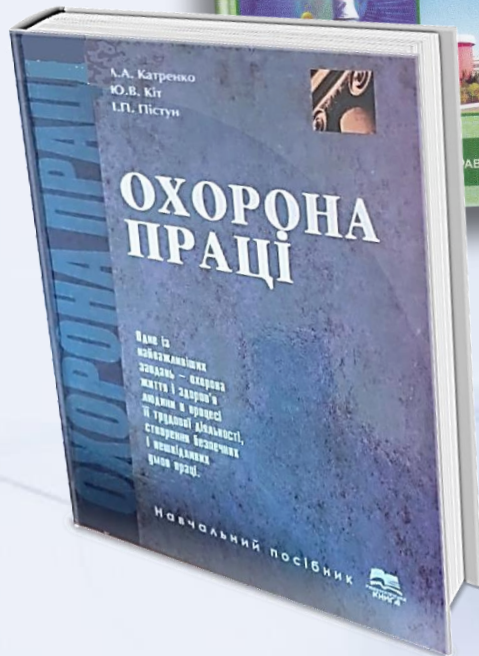
Желібо Є. П., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності : підручник. Київ : Каравела, 2006. 288 с.

Розглядаються основи безпеки життєдіяльності як комплекс взаємозв'язків у системі "людина - життєве середовище" різного рівня.

Желібо Є. П., Заверуха Н. М. Безпека життєдіяльності : підручник / за ред. Є. П. Желібо. 6-те вид. Київ : Каравела, 2008. 344 с. (Вища освіта в Україні).

У посібнику розглядаються основи безпеки життєдіяльності як комплекс взаємозв'язків у системі «людина - життєве середовище» різного рівня.

Катренко Л. А., Кіт Ю. В., Пістун І. П. Охорона праці : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2004. 496 с.

Посібник містить основні відомості з правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних заходів і засобів збереження здоров'я та працездатності працівників.

Катренко Л. А., Пістун І. П. Охорона праці в галузі освіти : навч. посіб. 2-ге вид., допов. Суми : Університетська книга, 2005. 304 с.

Посібник містить основні відомості з правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних заходів і засобів збереження здоров'я та працездатності людей, які працюють в галузі освіти.

Козяр М. М., Бедрій Я. І., Станіславчук О. В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення : навч. посіб. / під. ред. М. М. Козяр. Київ : Кондор, 2011. 458 с.

Навчальний посібник розрахований перш за все на вивчення курсу студентами економічних спеціальностей, може бути використаний і при підготовці фахівців будь-якого профілю, особливо педагогічних та різних гуманітарних спеціальностей вищих закладів освіти України.

Левченко О. Г., Денисюк С. П., Каштанов С. Ф. Електробезпека в енергетиці : навч. посіб. / НТУ України «КПІ ім. І. Сікорського». Київ : Каравела, 2023. 278 с.

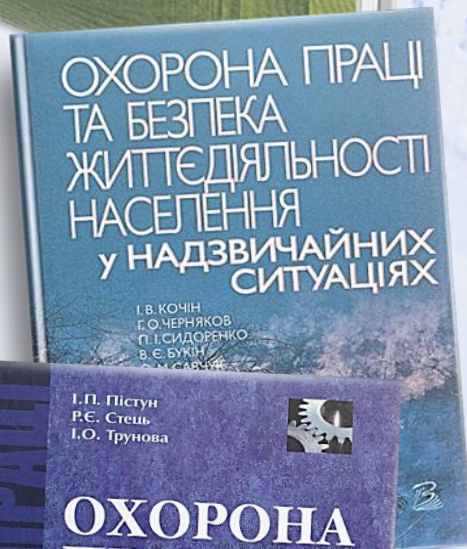
Викладено основи і специфіку електробезпеки в галузі енергетики. Розглянуто питання безпеки праці з електричним обладнанням, електромагнітної безпеки та сучасні відомості про системи безпеки електричного обладнання.

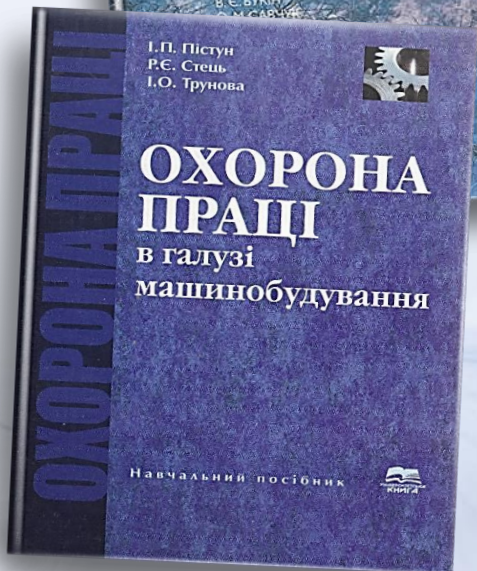
Кучерявий В. П., Павлюк Ю. Є., Кузик А. Д., Кучерявий С. В. Охорона праці : навч. посіб. / за ред. В. П. Кучерявого. Львів : Оріяна-Нова, 2007. 368 с.

У навчальному посібнику подаються нормативно-правові та організаційні засади охорони праці, висвітлюються основи техніки безпеки праці, виробничої гігієни і санітарії та пожежної безпеки.

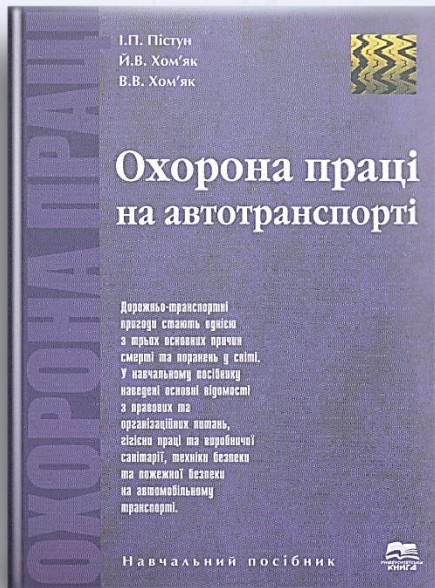
Охорона праці та безпека життєдіяльності населення у надзвичайних ситуаціях : навч. посіб. / І. В. Кочін та ін. Київ : Здоров'я, 2005. 432 с.

У посібнику висвітлено загальні питання та окремі катастрофи природного та техногенного характеру, практичні дії населення щодо збереження життя та здоров'я.

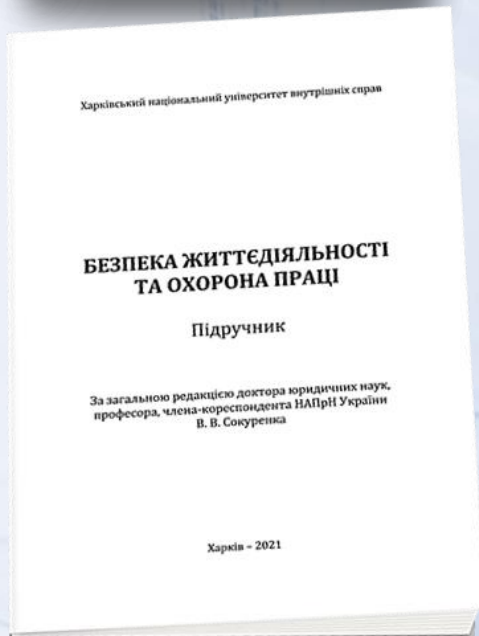
Пістун І. П., Стець Р. Є., Трунова І. О. Охорона праці в галузі машинобудування : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2012. 557 с.

Навчальний посібник містить основні відомості з правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних заходів щодо збереження здоров'я і працездатності людей, які працюють у галузі машинобудування, а також з питань пожежної безпеки.

Пістун І. П., Хом'як Й. В., Хом'як В. В. Охорона праці на автомобільному транспорті : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2006. 374 с.

Містить основні відомості про правові, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні заходи та засоби збереження здоров'я та працездатності людей.

Сокуренко В. В., Бандурка О. М., Бортник С. М. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / ХНУВС ; за заг. ред. В. В. Сокуренка. Електрон. текст. дані. Харків : ХНУВС, 2021.

У підручнику визначено теоретичні основи безпеки життєдіяльності та охорони праці, розкрито зміст основних понять і проаналізовано сучасне національне законодавство та міжнародні нормативно-правові акти з організації безпеки життєдіяльності та охорони праці. В підручнику досліджено такі види національної безпеки, як громадська безпека, соціально-демографічна, інформаційна, кібербезпека, економічна, екологічна та воєнна безпека.

A man wearing a white hard hat and glasses is shown in profile, interacting with a futuristic, glowing digital interface. The interface consists of various wireframe models, including a large circular structure and a complex network of lines and nodes. The background is a dimly lit industrial factory with visible machinery and structural elements. The overall scene conveys a sense of advanced technology and industrial automation.

Праці викладачів ВНТУ

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Практикум
для здобувачів освітнього ступеня
«Бакалавр»

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

О. В. Березюк, М. С. Лемешев

ОХОРОНА ПРАЦІ ПІДСУМКОВА ДЕРЖАВНА
АТЕСТАЦІЯ СПЕЦІАЛІСТІВ, МАГІСТРІВ В ГАЛУЗЯХ
ЕЛЕКТРОНІКИ, РАДІОТЕХНІКИ, РАДІОЕЛЕКТРОННИХ
АПАРАТІВ ТА ЗВ'ЯЗКУ

Березюк О. В., Лемешев М. С., Заюков І. В., Королевська С. В.
**Безпека життєдіяльності : практикум / ВНТУ. Вінниця :
ВНТУ, 2017. 98 с.**

У практикумі викладено основні методики інженерних розрахунків параметрів захисту від небезпечних, шкідливих та факторів ураження навколишнього середовища.

**Дембіцька С. В., Кобилянська І. М., Кобилянський О. В.,
Васаженко Н. В.** **Безпека життєдіяльності : практикум
для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр». Вінниця :
ВНТУ, 2021. 150 с.**

У посібнику розглядаються питання з дисципліни «Основи охорони праці та безпека життєдіяльності» модуля І «Безпека життєдіяльності». Розглянуто практичні роботи зі всіх розділів модуля І.

Березюк О. В., Лемешев М. С. **Охорона праці. Підсумкова
державна атестація спеціалістів, магістрів в галузях
електроніки, радіотехніки, радіоелектронних апаратів та
зв'язку : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 104 с.**

У посібнику наведені методики та необхідні довідкові дані для розрахункового обґрунтування рішень з питань охорони праці при їх опрацюванні. Наведені діючі в Україні норми охорони праці станом на 2013 р.

О. В. Березюк, М. С. Лемешев

**ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ
ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
172 - ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ ТА РАДІОТЕХНІКА.
ЧАСТИНА 2.
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

О. В. Березюк, М. С. Лемешев

**ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ
ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ФАХІВЦІВ
З ІНФКОМУНІКАЦІЙ,
РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ ТА НАНОСИСТЕМ.
ЧАСТИНА 1.
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Є. А. Бондаренко

**ОХОРОНА ПРАЦІ В
ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ**

Березюк О. В., Лемешев М. С. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності для студентів спеціальності 172 - телекомунікації та радіотехніка : практикум. Ч. 2 : Безпека життєдіяльності. Вінниця : ВНТУ, 2021. 84 с.

У практикумі викладено основні методики інженерних розрахунків параметрів захисту від небезпечних, шкідливих та факторів ураження навколишнього середовища.

Березюк О. В., Лемешев М. С. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності для фахівців з інфокомунікацій, радіоелектроніки та наносистем : навч. посіб. Ч. 1 : Основи охорони праці. Вінниця : ВНТУ, 2018. 73 с.

В посібнику викладені правові та організаційні основи охорони праці, фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії, техніки безпеки та пожежної безпеки.

Бондаренко Є. А. Охорона праці в електроенергетиці : електронний навчальний посібник комбінованого (локального та мережного) використання. Електрон. текст. дані. Вінниця : ВНТУ, 2022.

У навчальному посібнику викладено теоретичні та практичні відповіді на питання щодо втілення системного та ризику орієнтованого підходу на підприємствах енергетичної галузі України для підвищення рівня електробезпеки

С. А. Бондаренко, В. М. Кутін, П. Д. Лежнюк

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ДО РОЗДІЛУ «ОХОРОНА ПРАЦІ»
В МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ
для студентів спеціальності
141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Бондаренко Є. А., Кутін В. М., Лежнюк П. Д.
Навчальний посібник до розділу «Охорона праці» в магістерських кваліфікаційних роботах для студентів спеціальності 141 - Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка. Вінниця : ВНТУ, 2018. 120 с.

У посібнику викладені загальні вимоги до побудови розділу охорони праці в магістерських кваліфікаційних роботах, зміст його окремих підрозділів. Наведені методики розрахунків технічних засобів з охорони праці для енергетичної галузі.

Віштак І. В., Березюк О. В. Охорона праці в галузях механічної інженерії та транспорту : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2023. 189 с.

У навчальному посібнику викладені нормативно-правові та організаційні основи охорони праці в галузі, спеціальні розділи в галузі професійної діяльності та основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах

Дембіцька С. В., Кобилянський О. В., Королевська С. В.
Основи охорони праці та безпека життєдіяльності : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 131 с.

Практикум містить інформацію про особливості аналізу стану здоров'я людей та темпів їх старіння, аналіз індивідуального харчового раціону і його відповідність критеріям раціонального харчування, методи та способи дослідження температури, біоритмів людини тощо

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

І. В. Віштак, О. В. Березюк

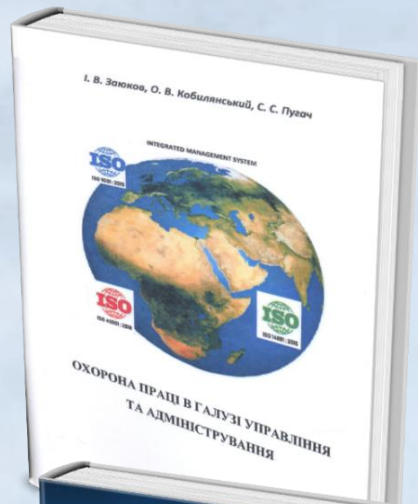
ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗЯХ МЕХАНІЧНОЇ
ІНЖЕНЕРІЇ ТА ТРАНСПОРТУ

Навчальний посібник

С.В. Дембіцька, О.В. Кобилянський,
С.В. Королевська

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ
ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Заюков І. В., Кобилянський О. В., Пугач С. С. Охорона праці в галузі управління та адміністрування : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2019. 91 с.

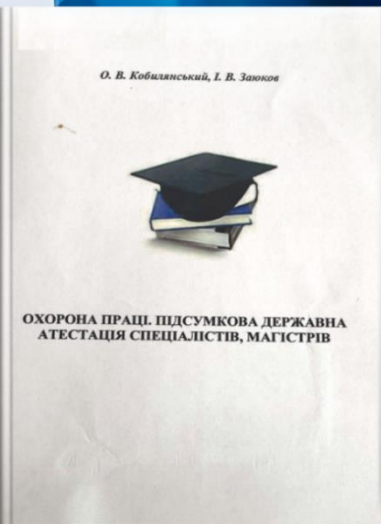
У посібнику викладені основні аспекти вивчення дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління та адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління та адміністрування»).

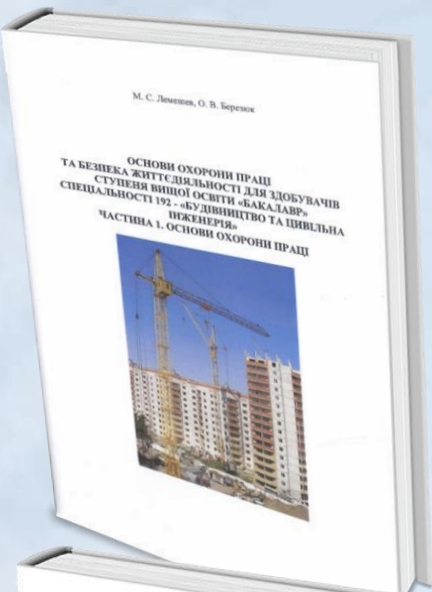
Кобилянський О. В., Дембіцька С. В. Охорона праці в галузі та цивільний захист : лабораторний практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 130 с.

У лабораторному практикумі розглянуто питання з дисципліни «Охорона праці в галузі». Подано необхідні теоретичні відомості, опис приладів та обладнання, які використовуються при дослідженні, а також методика проведення робіт.

Кобилянський О. В., Заюков І. В. Охорона праці. Підсумкова державна атестація спеціалістів, магістрів : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2013. 85 с.

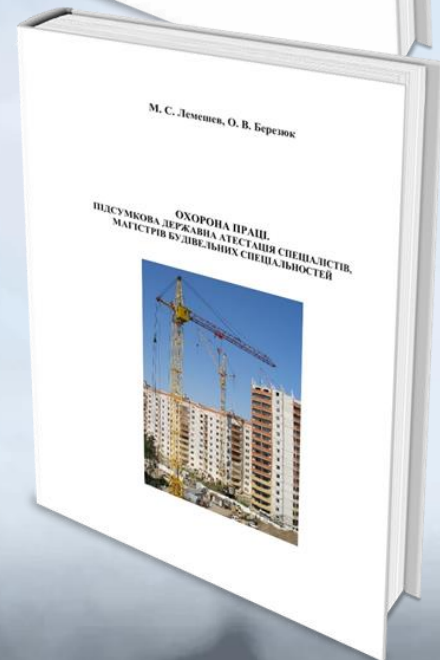
У посібнику викладені основні аспекти виконання підрозділу «Охорона праці» розділу «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях» у випускній кваліфікаційній роботі.

Лемешев М. С., Березюк О. В. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 192 – «Будівництво та цивільна інженерія» : навч. посіб. Ч. 1 : Основи охорони праці. Вінниця : ВНТУ, 2019. 76 с.

В посібнику викладені правові та організаційні основи охорони праці, фізіології, техніки безпеки та пожежної безпеки. Значну увагу приділено законодавчому аспекту в галузі охорони праці.

Лемешев М. С. Березюк О. В. Охорона праці. Підсумкова державна атестація бакалаврських будівельних спеціальностей : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 78 с.

У посібнику наведені методики та необхідні довідкові дані для розрахункового обґрунтування рішень з питань охорони праці при їх опрацююванні. Наведені діючі в Україні норми охорони праці станом на 2016 р.

Список використаних джерел

- Всесвітній день охорони праці 2026: подбаймо про здорове психосоціальне робоче середовище. *Державна служба України з питань праці* : вебсайт. URL: <https://dsp.gov.ua/main-news/vsesvitnij-den-okhorony-pratsi-2026-podbaimo-pro-zdorove-psykhosotsialne-roboche-seredovyshche/> (дата звернення 24.04.2026).
- Всесвітній день охорони праці. *Вікіпедія* : вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%81%D0%B5%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D0%B9_%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B8_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96 (дата звернення: 24.04.2026).
- Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Вінницького національного технічного університету. URL: <http://ec.lib.vntu.edu.ua/DocSearchForm> (дата звернення: 20.04.2026).
- Інституційний репозитарій ВНТУ. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/> (дата звернення: 20.04.2026).
- Що таке охорона праці? *Профітех* : експерт з охорони праці. URL: <https://profiteh.ua/shcho-take-okhorona-pratsi/> (дата звернення: 03.03.2026).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

*Віртуальну виставку підготувала:
завідувачка відділу наукової інформації та
бібліографії НІІБ ВНТУ*

Наталія ПІРАНУХА

2026